

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő napok kivételével.	

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hirtelre szorított hirdetés sorára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppelik Alajos (Wolfsztr. 23.)	
Hannoverben: Oppelik Alajos (Wolfsztr. 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-ter 9 sz.)	
Nyilttéri cikkek	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Előfizetési fölhívás!

„KELET”
politikai és közgazdasági
napilap
hatodik évnegyedére.

Midőn a közelgő új évnegyed küszöbén az előfizetések megújítására kérjük föl t. olvasóinkat: talán minden dicsek-vés nélkül hivatkozhatunk multunkra.

Mi a józan haladás hivi számára kívántunk független közeget teremteni, az erdélyi részeken, különös tekintettel ez országrész sajátos viszonyaira, szükségleteire.

Komoly törekvésünk mennyire közelitette meg az előttünk álló magasztos célt; a kiadó áldozatkészsége menyire segítette a sikert; széles körű összeköt-tetéseink, elismert kezektől nyert irány-cikkeink, önálló tárczánk és közgazdasági rovatunk, eredeti távirataink, sat. menyire elégitették ki a méltányos követeléseket: mindennek megítélése a t. közönségen áll. S mi hisszük, hogy e mozgalmas időkben, midőn a közelgő választások által a haza boldogsága, nyugodt fejlődése, vagy hosz-szu időre való ismételt visszahanyatlása fo-rrog kockán, a biztos, következetes hala-dás hivi nem vonják meg támogatásukat a *Deák-párt e közlönyétől*, mely részéről mindent megtesz, hogy továbbra is kiér-demelje az iránta eddig nyilvánult, min-dig fokozódó érdeket, pártolást.

Isten és saját buzgalmunk segítse pártunkat jövőre is nehéz, de áldásos munkájában!

Kolozsvár, mártz. 23.

Szász Béla,
felelős szerkesztő.

„KELET” TÁRCZÁJA.

Román földön. *)

(M. A.) A felhők elvonultak. Szép volt az éj csillagos kék egével, szelid levegőjével. Néma csendjét csak a hullámok csapkodása zavarta meg. A földélezen még mindig csil-lámlott a füstölő csibukok tüze, bűvös fény-körbe foglalva a sötét cellát, melyben a pasa circassi hölgyei szunyadoztak . . . Nemsokára megérkezénk Giurgevo-hoz, utazásunk egyik céljához. „Kali nikta sas! kalon katevodion!” (Jó éjt! szerencsés utat!) — ezen üdvözléteket váltva ismerős utitársainkkal, partra száll-lunk. A kikötőben egész zürzavar uralkodik, kőszént raknak fel, árucsomagokat szállítanak ki. Nagy nehezen eljutunk a „Hotel italiano”-hoz s annak egyik szegényesen butorozott szo-bájában erőt vesz bágyadt érdekeinken az iga-zak álma.

Giurgevo-ban aránylag még elég türhető vendéglők vannak. Moldva és Oláhország bel-sejében már nem igen találkozzunk ilyenekkel; az előkelőbb utasok a kolostorokba vagy az Isprvztük-hoz (kerületi felügyelő) szállanak, hol e célból külön szoba van folyvást beren-dezve. A szegényebbeknek nyughelyet adnak a csárdák, melyek rondaságával csakis Len-

*) Bukarest und Stambul. Skizzen v. Richard Kunisch, Berlin, Nicolai

A lap kiállítása körül alólírott ki-adó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielé-gíttessének.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olesó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Pest, ápril 2. 1872.

(A.) Az ünnepi csend, mely pár napig megakasztotta a parliamenti harcoz-kat, immár lejárt s a mai ülésben ismét kezdetét veszi a küzdelem, csakhogy most egészen más alakja lesz, mint eddig. Mi volt eddig a harc? Nem egyéb, mint őrzőngő támadás a lázadó kisebbség ré-széről a parlamentarismus védbástyája el-len: a többség nem is védelmezte magát; megvédte őt a jog, a törvény s az activ ellenállás helyett a passivitas alkalmazta azt híven, hogy a szenvedélytől elvakított oppositio talán inkább, talán hamarabb magához tér, ha dühét minden közbeszó-lás nélkül kiöntheti. A Deák-párt azonban tulságosan jó véleményt táplált az oppo-sitio politikai érettségéről s ezért fölte-vése nem is teljesült, mert a baloldalt semmi módon sem lehet capacitálni, nem lehet a józanság utjaira visszaterelni.

Azért pártunk eljárását megváltoz-tatni készül. Mint halljuk, talán legköze-lebb ő is az activ tevékenység terére lép s legjobb szónokait fogja a csatamezőre

gyelország némely vidékének fogadói versenyez-hetnek. Nyugati fogalmak szerint Giurgevo sem tartozik a szép városok közé. A házaknak, még a főtéren is, többnyire falusias alakja van, az utcák nagyobb részének nincs köve-zete, s a hol van is, jobb szeretnék azt nél-külözni; a kávéházak meglehetősen piszkosak s a boltokban leginkább az alsóbb osztályok szükségletei vannak képviselve. De a városka mégis elég barátságos. Napoleonnak s csatáinak képeit minden kávéházban feltalálhatjuk.

Tovább utazásunkra a postakocsit vesz-szük igénybe. Czammogva haladunk előre az ut sártengerében olykor csaknem egészen el-merülve. Minden óranegyedben leszállanak az oláh postaszolgák, s nagy késekkel tisztogat-ják ki a kerekék küllőit. Tulajdonképeni ut nem is létezik itt, s csak a távsodrony rudjai szolgálnak iránymutatóul. Három óráig utazunk már, s még egy postaállomást sem értünk el. Az éj beáll, a koci mind mélyebbre sülyed. A lovak minden nógatás daczára sem halad-nak tovább. A kocsisok cizfrábnál cizfrább káromkodásokat hangoztatnak, mint p. hogy „átkozott legyen a kávé, melyet az uristen holnap reggel inni fog” stb. Lépésenként bak-tatva, a reggeli órákban elvégre megpillantjuk Bukurestnek a messze távolból előtűnő kupo-láit és palotáit.

A bojár főváros alig valamivel kisebb, mint Berlin; lakóainak száma 120,000, kik mintegy 15,000 házban laknak, s 140 tem-plomban végzik istentiszteletöket. A halomról, melyen a főegyház fekszik, szép látképet nyer-jük a városnak. Bukurest nem épült terv, ha-tározott rendszer szerint; a térrel nem gaz-

küldeni, hogy minden pontjában, minden részletében megvilágítsák az ellenzék el-járásának különben is általánosan érzett s minden józan polgár által helyesen fel-fogott csufos és reactionárius voltát. Mint csütörtökön a minisiterelnök tette, úgy fog a többi szónokok által pellengérré állít-tatni azon ellenzék, mely hangzatos phrá-sisok ürügye alatt legönzőbb magánérde-keit tartja szem előtt, mely a szabadsá-got az anarchiával, a parlamentarismust az erőszakoskodás által compromittálja.

Azonban ez újabb actiónak csak mo-ralis sikere leszen; az öt éves manda-tum sorsa már kétségkívül, a választási törvényjavaslaté pedig valószínűleg eldől-t s az idő előre haladta folytán pártunk hihetőleg elejteni lesz kénytelen mindket-tőt, hogy a reformtörvényjavaslatokkal te-gyen kísérletet. Pártunk nem engedheti meg, hogy például, midőn a megyék már rég újjászervezték, a szabad kir. városok szervezése nagy részben már szintén be-fejeztetett, egyedül a főváros maradjon a régi állapotban, oly tisztviselők vezetése alatt, kik megválasztásának határnapja már csaknem két év óta lejárt. A fővá-rosi törvényjavaslat s a többi reformja-vaslatok, melyek sorát olvasóink már is-merik, különösen szívén fekszenek pár-tunknak s ha más módon nem lehet, a két vitás törvényjavaslatot fogja egy al-kalmas időpontban elejteni, hogy az utóbb érintett javaslatok keresztülvitelét kísértse meg. Nem kevesebb fontossággal bírnak a vasuti előterjesztések, melyek nagyob-bára az állam minden megterhelhetése nél-kül egyedül harmincz éves adómentesség után fogják vaspályahálózatunk kiegészí-tését eszközölni. Ezen vasutak mindnyá-jan kiváló fontossággal bírnak s egyedül a pénzügyosnyok jelen tulságosan kedvező állapotának köszönhetjük, hogy kiépítte-tések az országra nézve eddig szokatlan

dálkodtak itt; üres területek nyulnak be min-denütt a házak közé; itt egy palota, amott egy kunyhó, itt egy tó, ott egy erdőcske ma-radt vissza. A középosztály csinosan egyszerű lakházai nem igen sok helyet foglalnak el, mert ezen osztály Bukurestben gyengén van képviselve. Az aristocratia palotáinak a szegé-nyes kunyhók tőszomszédjai. Köztük keskeny szalagot képezve vonul el a Dimbovitza, zava-ros vizével. Erről éneklí a román költő azt, hogy „Dimbovitza apa dultse, tsine bea nu se mai dute („ki a Dimbovitza vizéből iszik, nem távozhatik többé”).

Alkonyodik, sétáljunk ki az utcára, ha ugyan utcának nevezhetjük a kertek, rétek-és tócsáknak e választvonalait. Disznócsoprtok vonulnak el mellettünk, kutyák ugatása fogad mindenütt. Amott egy cigány áll hegedűjével, s körülte néhány oláh suhancz járja csodálatos egyhangu tánczát. Egy házikó előtt asszonyok és leányok nevetgélnek, szikrázó szemeikkel kíváncsian szemlélve az idegent. Ez nem nagy város, csak egymás mellett fekvő falvaknak csoportja. De a jelenet változik. Sétánk ma-gas házak által környezett szűk utcába vezet. Teherhordó szekerek és állatok, kutyák, dinnye-árusok és pópák zavaros gomolyagban tolon-ganak fel és alá. Néhány lépés még — és egészen más világba jutottunk. Csak imént sötétség, romladozó falak s rongyos cigányok közt időztünk, s egyszerre ragyogása — s fény-üzésbe vagyunk áthelyezve egy fővárosnak. Napfényhez hasonló világosság sugárzik ki a palotákból és a boltokból, melyekben az an-gol és francia ipar legbecsesebb gyártmányai vannak kiállítva. A kövezet ugyan elég ros,

előnyös feltételek által történhetik. Épen azért sietünk kell, hogy a pénzpiacz mostani állapotát el ne szalaszszuk, kü-lönben isten tudja, mikor jutunk oly ol-csón, mint ma lehetne, csaknem kétszáz mértföldnyi uj vaasut birtokába. Az elő-terjesztések egyike az első erdélyi vasut-társaságra vonatkozik. E társaságnak ed-digi 1.771,000 frtnyi kamatbiztosítása 176,800 frttal való emelése ajánltatik. E subventióemelés alapján a társaság 3.400,000 frtnyi új értékeket fog kibo-csátani, hogy e pénzen oly beruházaso-kat eszközöljön, melyek nélkül a forga-lom igényeinek meg nem felelhet. Ide tar-tozik külön teherpályaudvar építése Ara-don; eddigi 28 mozdonyának 17-tel, 948 kocsiainak 215 nagyobbbrést kőszénkocsi-val való szaporítása; a Piskiben levő ta-tározási műhely nagyobbítása, ugyanott 132 munkáslak építése stb. Mindezek oly kiadások, melyek különösen a zsivölgyi kőszénbánya-tulajdonosok régi jogosult vá-gyainak kielégítését czélozzák. Az ország érdekében kívánandó, hogy e sok, különös fontosságú törvényjavaslat mielőbb tör-vényerőre emelkedjék!

Pártszervezkedés.

Kolozsvár, ápr. 4.

A kolozsvári Deák-párt tegnap délután constitualta magát

B. Bornemisza János meghívására és la-kába mintegy száz tag gyűlt föl, a kolozsvári intelligencia színe java, a tekintélyes polgárság képviselői és a napbarnított arczu józan föld-mívelők küldöttei.

Az értekezlet egybehívója rövid beszéd-del üdvözlé az egybegyűlteket, fölfejtve, hogy a szervezkedés ideje már elkövetkezett s a pártra várakozó oly nagy fontosságú feladato-kat csak a jól szervezett, compact párt old-hatja meg. Ezért megvitatás végett kiűzi a leg-közelebb teendők kérdését, kinyilatkoztatván egyszersmind, hogy szerencséjének tartja, hogy

de épen oly fényes fogatok robognak fölötte, mint Páris vagy Bécs utcáin.

Jerünk odább, egy másik keskeny utcán, aztán ismét kertek között. Néma csend kör-nyez egy ideig, de csakhamar jókedvű zaj váltja azt fel. Egy sötét kerítés nélküli park-ba lépünk. A távolból zenehangok s fényuga-ruk jutnak el hozzánk. A fény egy kerti lak homlokzatának lámpakoronájából ered, mely alatt katonai zenekart találunk teljes műkö-désben. Százanként ülnek a vendégek a kerti lakban s a sétány két oldalán; köztük végte-len néptömeg öződik, gyüledeke minden társa-dalmi osztálynak. Itt e kértben, sétányokon ösz-pontosul nyáron át Bukurestnek egész társasálete. Télen a színházak látogatása váltja ezt fel. A román fővárosnak nincs oly utcája, melyen tartós esőzés után veszély nélkül lehetne — akár kocsin, akár gyalog — keresztül menni, azonban van olasz operája, francia és román színháza. Bukurest határszélén fekszik a tu-lajdonképeni Keletnek, s e fekvés szabja meg jellegét. A mázon keresztül, melyet a főbbran-guak elmaradhatlan párisi tartózkodásuk alatt sajátítottak el, mindenben áttörnek a keleti sajátosságok, mindenütt észlelhetni a civilisatio és barbárság közti küzdelmet, édes ellenté-teket.

Az első benyomás, melyet Moldva-Oláh-ország az idegenre gyakorol, elszomorító. Téres, pusztasikokat látunk, utak, falvak nélkül; itt-ott akad meg szemünk egy-egy kunyhón, mely-ből cigányok kandikálnak ki, vagy a mely előtt meztelen oláh gyermekek henteregnak a sárban. Egy kut képezi nem egy helyt az egész fogadót, s néhány szabadon legelésző ló a pos-

a szervezkedésben ő lehetett a kezdeményező, de — bár közreműködését továbbra is készséggel ajánlja föl: folytonos, tetteles részvételét a párt működésében nem ígérheti, miután családi ügyei, már a legközelebbi napokban hosszabb időre elszólítják Kolozsvárról.

A megéljenzt beszéd után az értekezlet a kolozsvári Deák-párt elnökéül b. Bánffy Albertet választá meg, ki a bizalmat megköszönvén, fölhívá a jelenlevőket a további teendők elhatározására.

Rövid eszmecsere után abban történt megállapodás, hogy már ez alkalommal választásuk három alelnök és párt-bizottmány, ezeknek levén aztán feladatuk, hogy a párt szervezkedése iránt javaslatot terjesszenek egy közelebb tartandó párt-gyűlés elé.

E végül az elnök, Hajós János, Simon Elek, dr. Fischer Lajos, Bogdán István, Fülöp István felkérték, hogy az alelnökségre és a bizottmányi tagságra ajánljanak neveket.

A kiküldöttek félrevonulva, rövid idő múltán vissztértek s előterjeszték az általuk elkészített névsort, mely elfogadtatván s néhány névvel meg bővítettvén, a kolozsvári Deák-párt következő tagjait bizta meg képviselővel:

Elnök: b. Bánffy Albert.

Alelnök: Hajós János, id. Hincz György, Tamási Sándor.

Választmányi tagok: Kállai Lajos, dr. Haller Károly, Wolf János, Csulak Dániel, dr. Fischer Lajos, Krémer Ferencz, Tömösvári Miklós, Hirschfeld József, Sándor János, Szász Béla, Simon Elek, Demeter Károly, Bogdán István, Bányai Vitális, Kele Izrael, Tamási János, Vizi Endre, Lezsák Sándor, Gergely János, Fináli Henrik, Váradi József, Petró András, Ákoncz János, Filep István, Asztalos Péter, Kilin Károly, Weisz Mór, Szász Gerő, id. Tárkányi György, Váradi László, Benedek József, Kőmőcsi Márton, Pap József, Kerekes Márton, Szentpéteri János, Varga Daniel, Hirsch Fischer, b. Huszár Sándor, gr. Eszterházi János, Schütz János, Pataki István.

Jegyzők: Móricz István, Szacsavay Dénes.

Erre id. Hincz György rövid szavakban köszönte meg az iránta tanusított bizalmat, úgy szintén Hajós János is, ki emelkedett hangon tartott beszédében vázoló a politikai állapokat s a fontos feladatokat, melyeknek megoldása most a Deákpártra vár. Az értekezlet zajosan éljenze meg a köztisztelőben álló alelnök beszédét.

Majd kimondatott, hogy a párt megalakulásáról az országos Deák-párti központi bizottság jegyzőkönyvileg értesítettik; az országgyűlési jobboldalnak és a kormánynak jelenlegi magatartásáért feliratilag és a városunkban időző gr. Mikó Imrének, egyik országgyűlési képviselőnek, a helybeli ellenzéki lap méltatlan megítélésével szemben — küldött-ségileg előismerés szavaztatik. Végül az értekezlet összehívója megéljenztetvén, a gyűlés eloszlott.

Kísérje az így szervezkedett párt működését fényes siker!

taállomást. Minden lépten-nyomon érezzük, hogy mögöttünk van a polgárosodás választovonala. Az előkelők Párisba utaznak, hogy ott társaséleti műveltséget szerezzenek; a földmivesek vastag tudatlanságban tespednek, valódi középosztály pedig nem létezik.

Moldva-Olahország még nem találta meg történetíróját. Termékeny vidékein gyakran vount ugyan pisztitva át a világtörténelem viharát; de az országnak valódi története — a szó modern értelmében — még sincs. A románok még mindig várják a szótartót, mely őket cselekvőleg szerepeltetvén Európára színpadára, hol eddig csak szenvedni volt alkalmuk.

Emlékezés Versaillesre

(Angolból.)

IV.

(Folytatás.)

E szépség most a világgal dacoló szenvedélyes nő szépsége vala; azon nő, a ki éri, hogy fenn kell hordania fejét és ez által megtartania azt a helyzetet, melyről tudja, hogy őt meg nem illeti. Az igazat megvallva nem vagyok bámulója azon nemével szakított osztálynak, melybe hanyatlott volt Felicia; de szántam szegényt, s ide jövelelem célját eléadván a rám bízott üzenetet tőlem telhető leg-nagyobb kimélettel és gyöngédséggel tudattam vele. Egy szót sem válaszolva hallgatta előadásomat; de beszédem folyamában kezei márvánnyá változtak s arca szoborszerű lett. Csak szemei maradtak elevenen, nem hogy elhomályosodtak volna, de sőt felgyultak és

Bukuresti szemle

A vöröseknek megjött némileg kedvük. Tell cultus ügyér engedve a közvélemény nyomásának s az országgyűlés többségének, helyre állítja a megszentencziázott 3 állami férfi képezdét. A népnevelés barátai ezen őszintén örvendenek, de a vörösek ez örömcseppek közé is politikai mérget vegyitenek s lapjaik ugyan-csak ütök a vasat, hogy csak rajta előre! Nem ütközünk meg mi ezen, mert jól ismerjük embereinket. Láttuk a vöröseket is a miniszteri piros székekben s tudjuk jól, hogy ők sem tettek többet, mint a fehérek a népnevelés érdekében. Sőt a fehérekben becsülünk kell az őszinteséget, mert midőn Telügyért azzal vádolják a gyűlés híven előtt, hogy reactionarius, hogy ellensége a népnevelésnek, ő mosolyogva ezt feleli: „Építénénk szívesen, de n u e p a r a l e — nincs pénz! A romániai népisok állását híven előadja maga a miniszter következő beszéde: „Kérkedve emlegetjük budgetünkben az iskolákat, azonban ezek csak a papíron léteznek, falusi iskoláink nincsenek. Mindezek daczára lenniök kell. Megmondom hogyan vannak: A mint a tanító valamely faluba megérkezik, fölkéri a falubíró, hogy adjon neki a törvény értelmében helyiséget.

A f. bíró elküldi a tanítót... önök tudják hova... (A képviselők persze tudják, de nem árt ha hazámfiainak is megsugom. Tehát elküldi a tömlőcbe, mert Romaniában a temnicza és scola, faluhelyeken synonim fogalmak s erről mondja a miniszter, hogy önök tudják) „A tanító jelentést tesz a revisornak, ez a vice ispánynak s ezután bizottmányok és levelezések következnek. Ezért mondom, hogy iskolák teljességgel nem léteznek.*)

Ezen kívül a falusiak semmi áron nem akarják iskolába küldeni gyermekeiket. Mit tehet a kormány? Vagy kantsukát ad az alispán és főbíró kezébe — a mi lehetlen, mert ép ő küzdött a kancsuka eltörlése mellett — vagy nincs népnevelés. Így jutott azon gondolatra, hogy a papnak az államban több tekintélye levén, rábeszélhetí keresztelés, esketés, temetés alatt mind a parasztot, mind feleségét, így szólván hozzájuk: „Adjátok iskolába gyermekeiteket!“ Ezért ajánlottam, hogy a pap legyen daszkel is, mert ismétlem, hiában kiáltják, hogy megsemmisítettem a népnevelést, mert ez nálunk eddigéig „nincs.“

Említettem önnek, hogy a Romanul politikai tőkét csinált a hercegnő elutazásából. Hasztalan utasította rendre a Pressa, most ismét fölveszi a kesztyűt és a mi Gazettánkra s más lapokra hivatkozva, állítja, hogy tervben van Románia szétdarabolása; Moldova az orosz-nak, Muntenia a magyaroknak jutna. A Romanul ebből a maniból lehetetlen kigyógyítani.

*) Jellemző, hogy ezt még 1865-ben szóról-szóra így megírta volt Kós Ferencz, akkori lelkészünk a „Korunk“-nak. — A mostani f. bányai ref. lelkész — Czelder Márton — akkor híres missionarius, a „Korunk“ azon számát beszoigáltatta Kreculesz költész ügyéhez, ki Kóst felhívatván, ezt mondta neki: Önök nem tetszenek falusi iskoláink; jól van, tudtára adom tehát, hogy ha ezt az ügyet még a magyar lapokban szellőzteti, Cuza kormányá önt oda fogja küldeni, a hol meg lesz az iskolákkal elégedve. Ezt K. F. maga beszélte vala el nekünk.

égték az elfojtott indulat tűzével, melyben volt valami szorongásig izzó. Megvárta míg bevégeztem, azután mozdulatlan ült egy percig; végre felállt s hidegen így szólt: „Hát aztán ő mit vár tőlem?“

„Azt várja, hogy ön hallgatni fog az eszély és józan ész szavára,“ felelém szeliden. „So ha s e m,“ monda kihívó szilárd-sággal.

Ez a „soha sem“ nagyban hasonlított a vasajtó bezáródásához.

Életemben egyszer vagy kétszer hallottam még ilyen erőlyes „soha sem“-et s mind anyyniszor éreztem azt, a mit ekkor, hogy ámbár nő mondta, de megmásítani nem lehetett.

„De hát mitevő lesz?“

„Szakasztok vele,“ lön a nyugodt válasz. „Ha éhen hálnék, sem fogadnám el többé egyetlen fillérét is. Elhagyom, de nem szabad-jára, hogy kedve szerint tērhesse össze mások életét, mint őszetörte az enyémet. Megesküdtem, hogy szeret, úgy van u ram, száz meg százszor esküdte ezt az ön barátja. Miféle erkölcsi törvény az, mely szerint a férfi megszegheti a nőnek adott esküjét s még is elég becsületesnek és méltónak érezheti magát arra, hogy kezét nyujtsa egy ártatlan leánynak? Uram, én nem tartozom az önök társadalmi köréhez: de a menyinyiben annak szokásaival megismerkedhettem, miolta az ön barátja felemelt vagy lerántott abból a helyzetből, a melyben állottam, azt tanultam, hogy annak minden többi föl helyezett egyetlen törvénye a tett eskü megtartása. Nem képzelhetem, hogy e törvény alól lehessen ilyszzerű ki-

tekintetben a mi Babesiunkkal fogott kezét ki közelébb ezt írja Rosettinek: „Nekünk itt, nincs hazánk, mi ezt a hazát Pista hazájának nevezzük, de nektek sincs. Itt a magyar, ott a német a gazda.“ Így vigasztalja magát ez a két nagy román férfi.

Az országgyűlés által kinevezett bizottság Stirbey György elnökle alatt három pontot ajánl a magyar vasutakkali összeköttetésre u. m. a vereserőva, vulkán és ojtói (iczkán) szorosokat. Mind a három elfogadtatott; a vulkáni lesz a legelső, mely el fog készíttetni.

A kamara elfogadta a Bákóban 1867-ben lefoglalt fegyverek árának megtérítését. Tudja ön, hogy e fegyvereket a magyar forradalom férfiai szállíták oda 1866-ban s hogy a kibékülés után eladták kormányunknak, de a bákói polgárság erővel elvette volt. Így maradtak románföldön e fegyverek s ma közel tízezer aranyra ruga kártérítés.

Országgyűlés.

Pest, mart. 28.

Lónyay Menyhért gróf beszéde.

(Vége.)

A világ közvéleménye nyilatkozik cselekedeteinkről, gondolkodik meg, hogy már most is, mindenki, ki szabadelvű és alkotmányos érzelmű, aggódva szemléli ezen meddő harcot, mely az alkotmányosság alapelveinek megtagadásával folytatatik, ha egyéb nem hozna más gondolatokra, tekintsek, kik vannak nézeteiken? azok kik természetes elleneink. Ha más nem, ez tegye egy nyugodt pillanatban gondolkodóvá, s térítse vissza azon veszélyes útról, melyre oly meggondolás nélkül léptek. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Most midőn talán még nem késő, kérem hallgassák meg intő szavainat, némissák el keblükben a pártoskodás szellemét, mely hazánkra már annyi gyászt hozott; gondoljanak arra, mely minden pártérdek felett áll: a hazára. — (Élénk tetszés jobbfelől.) Ha ezt tesszik, későn bár, még egy jobb fordulat állhat be a ház tárgyalásainál s még sok hasznos s üdvös törvényt alkothatunk.

Alig mult el 5 év, hogy az alkotmányos élet jótéteményeiben részesülhetünk, hogy urai lettünk saját sorsunknak, s ezen annyi szenvedésen keresztül ment nemzet ismét egy jobb-létnek kezdett örvendeni, és már is mutatkozik a törekvés nemzetünk jellemében sok szép és jeles tulajdonok mellett rejlő azon két nevezetes fogyatkozást felélesztetni, mely miatt majdnem egy ezred éves történetünk tanúsága szerint annyi balszerencse és szenvedés nehezdedt ránk, a pártoskodást, mely gyengeséget szül, és a tulbizakodást, mely nem tekintve a létező viszonyokat és az adott körülményeket, meggondolások nélkül szokta követni teljesülhetlen ábrándjait. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Hát oly erős és a veszély minden lehető esélyeitől ment nagy nemzet vagyunk e, melynek nincsenek ellenei, kik a belső vizsálra számítanak, tekintsek csak azon kárörömet,

vétel: „adott szavad tartsd meg mindenkinek, kivéve a nőket.“ Így hát miután az ön barátja megcsalt engem, jogosan következtethem, hogy másokat is megcsalna; s kötelességemnek fogom érezni, hogy ha csak tehetem, meggátoljam őt áldozatai száma szaporításában.

Ez minden szaválás nélkül nyugodtan, hidegen lön elmondva.

„Ugy de ön mit fog tehetni?“ kérdém lehangelva.

„Mit fogok tehetni? válaszolá. „Viszszatértek a sárba, melyből származtam, elvesztett ártatlanságom és illusióm helyett szívemben égő gyűlölettel. Dolgozni fogok mindennapi kegyeremért, de valahányszor az ön barátja egy ártatlan leány sorsát az övéhez fűzni, vagy tiszteletre, akár kitüntetésre vezető ösvényre lépni reméli, engem mindanyyniszor utjában fog találni s megtanulandja, mi egy bukott nő boszuja.“

Megkísérlém engesztelni, de kezének egy gyors és nem méltóságnélküli mozdulatával félbeszakasztá.

„Még csak azt kell hozzá adnom, u ram, monda, „hogy e helyet még ez órában elhagyom.“ Ezzel csengetett, így tudatván velem, hogy részemről nincs más teendőm, mint magam meghajtva távoznom.

V.

„Egy nő boszuja!“ gondolám, de csak mintegy tízenyolcz hónap mulva, merőben más körülmények között — azaz hogy Versailles-ban, hova meg valék idézve tanunak egy petroleuse ügyében.

A folyó év 1871 sanyaruan mostoha ju-

mely mind azoknál nyilatkozik, kiknek terveik kivételében nemzetünk és sz. István birodalmának fennállása és megszilárdulása akadályul szolgálhat. Alig hogy kezdtek viszonyainkat rendezni, anyagilag fejlődni s urai lenni saját sorsunknak, már is nyilvánosak a mesterségesen szított meghasonlás, a szélsőségig vitt pártoskodás és tulbizakodás jelei. (Élénk tetszés jobbfelől.)

Egyet, megvallom, soha sem fogtam fel, megérteni képes nem voltam, hogyan lehet, hogy midőn oly kevesen vagyunk a nagy nemzetek közébe élve, midőn látjuk, hogy minden nemzetiség mennyit tömörül saját életének fenntartására s befolyásának kivívására s azért minden áldozatot hozni kész; akkor mi magunk közt gyengítő pártoskodást hagyunk fejlődni. Nem egyszer tanusítottam, mennyire óhajtom, hogy ne csak a veszély perceiben, de az alkotás éveiben is egyek, és így erősek tudjunk lenni.

Rövid néhány hétig tanácskozunk még együtt és néhány hónap mulva ismét együtt leszünk. Mi tudjuk, mi a kötelességünk: oly törvényeket hozni, melyek biztosítják és viszsza-szeressék a törvényhozás megszibbasztott tevékenységét. Adja a mindenható, hogy azon keserűségek, melyek netán kebleinkben kölcsönösen támadtak, ezen idő alatt, maga által, az idő által enyhüljenek, hogy csak egy gondolat, egy törekvés lelkesítse mindnyájunkat; hazánk javát alkotmányos uton biztosítani. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A Magyarországon lakó lengyelekhez.

A 1772-ik évben esett el Lengyelország, tulhatalmas szomszédainak ez áldozata.

A nemzeti érzület követelménye volt az, hogy a bukás e szomorú évfordulója megünnepelessék az által, hogy a haza szerencsétlenségében való mély részvétel nyilatkozást nyerjen; továbbá az által, hogy valamely ünnepélyes tény által nemzetiségünkhez való hű ragaszkodásunkat, s azon akaratot, hogy bukásunkból újra fölemelkedni vágyunk, kimutassuk.

Az egyetlen lengyel tartományban, hol a létföltételek szabadabbak — Galiciában — kifejezést talált e kívánság azon szándokban, hogy a népnevelés ügye, a nemzet jövőjének ezen záloga, erőlyesen fölkaroltassék.

Ez általános hangulatnak megfelelőleg, Lembergben egy bizottság alakult azon célból, hogy adományokat gyűjtsön a népoktatás-
ra. A bizottság, miután az osztr. császár hatóság engedélyét megnyerte, az egész tartomány lakosságát adakozásokra szólította fel, és ez eiannyira hatalmas vizsgálagra taált, hogy e kezdeményezés a részvétel általánossága és az adományok nagysága folytán valóban a nemzeti akarat vállalattává lön. Az így gyűjtött segély-összegek csak a kezdeményezés stádiumában levő nemzeti alap céljainak megfelelő módon fognak érvényesítetteti.

A tartományban általán tapasztalt lelkesedés a nemzeti kezdeményezés e műve iránt megfelel a cél emelkedett voltának, s a nélkül, hogy a végeredmény fölött láttatlanban ítél-

niasában történ. Az ég szürke volt, váltogatott szél és eső rohamokkal, az időjárás még szomorubbá és nedvesebbé tette azt az előcsarnokot, melyben vagy huszad magammal vártam, hogy rám kerüljön a sor s kihallgattassam. Nem törvéyszéki rendes tárgyalás, hanem sommás nyomozás volt, azon nők ügyében, a kik a lázadás elnyomásakor tetten kapva elfogtak és együttesen Sartory-ba zártattak. Minden perczen csörgött a viaszszos vászonnal borított csákóju, és a szembe csapó dara előtt lehajtott fejű csendőrök kardja, a mint a kövezett udvaron keresztül vezették a békóba vert nőket, a rögtönözött börtönből a törvénszékekhez és vissza. S minő nőket! Ez eltorzított arczokról a regényesség legkisebb sugarát sem lehet látni; s még szánalmat is keveset lehet érezni oly nők iránt, kik teljesen meg valának fosztva mindentől, a mi szeretetreméltóvá teszi a nőt. Láttam e szerencsétlen teremtmények egy falkáját, kiket éppen azon reggel fogtak el Páris fertőiben, a mint kezöknél fogva egymáshoz lánczolva czammogtak.

Nem ama mogorva megátalkodottsággal viselték magokat, minővel a férfiak szokták, ha bajba jönek. Mentőkben gögösen kacagtak, gyalázatos dalokat visítottak s a kíséretöket tevő katonaságra guuyos szidalmakat pökdöstek; egy közülök — egy éltesecke nő selyem ruhában, üzlete festékével arczán, észrevevén, hogy az ablakon át nézem, nyelvét kinyujtva viasorgott rám. „Bizonyára“ gondolám, „a nő ha elesik, feneketlen mélybe esik.“ Tanakodni kezdtem, valyon ki ellen vagyok tanunak idézve.

(Vége köv.)

ni akarnánk, hála isten, már ma lehet constánunk, hogy a nemzeti élet Galiciában ma mindenek fölött a nemzeti gyűjtés e művében való részvétel és a körüli fáradozásban nyilvánul.

Ily fontosságú münél, nem szabad, hogy bármely lehetséges tényező közönyösen tekintessék, hogy akár egy fillér kevésre becsültesse Fölhatalmazva a lebergi nagybizottságtól, felhívom önöket, honfitársaim, kik egyelőre, vagy állandóan Magyarország vendégszerető, és kíváncsi hazafias földén laknak, vegyenek részt e nagy műben. Bizonyítsák be önök ismételt adományozás által a nemzethez való tartozásukat és ragaszkodásukat. Lássák az idegenek, a kik közt lakunk, hogy mi megérdemljük a nemzetek barátságát és tiszteletét, mert rendületlen hűvei hazánknak, egyértelműek vagyunk azon férfias elhatározásunkban is, hogy nemzeti erőnket növelni fogjuk. E jelszóval tehát: „A népiszkolára! Éljen Lengyelország!” fölhívom önöket, honfitársaim, a hozzájárulásra.

Az adományok, vagy a „Kelet” szerkesztőségéhez, mely a közvetítést legszívesebben vállalta el, vagy egyenesen Wierzbicki Longin urhoz, (Pest, papnövelde-utca 1. szám) küldendők, ki Magyarország területén a népiszkolákra szánt nemzeti adományok gyűjtésével meg van bízva.

Pest, mart. 30. 1872.

Golomberski László.

A nagy bizottság tagjai: Drieduszycki Vladimir gróf, Gross Péter, dr. Jasinski Sándor, dr. Kabat Mór, Krzeczynowicz Kornél, dr. Löwenstein rabbi, Mlocki Alfréd, Petruski Oktáv, Sapieha Ádám herceg, Skrzynski Lajos, Ufryjecz Dalmacy, Wild Károly dominikánus rend főnök, Zablocki Bódog kanonok, Ziemialkowski Florian.

„A nagybizottság felhatalmazza Golomberski László urat, hogy gyűjtést rendezzen a népiszkolákra a Magyarországon lakó lengyelek között, s hogy mindazon rendszabályokat fogantatva vegye, melyeket e gyűjtés támogatására szükségesnek látni fog.

Lemberg, martius 21. 1872.

Mlocki Alfréd, elnök.

Ufryjecz Dalmacy, bizottsági tag.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, ápril 4-én.

— **Negyedéves t. előfizetőinket kérjük, hogy megrendeléseiket lapunkra — a legelsőbb posta-utalványokkal — mielőbb szíveskedjenek megtenni, nehogy a példányok küldésében fenakadás vagy zavar történjék.**

— **Az udvarról.** Szombaton ese alkalma volt a budaiaknak az egész királyi családot együtt látni. Este 7 órakor ő felségei Gizella főhercegnővel és Rudolf koronaherceggel, minden szolgálati kíséret nélkül megjelentek a gözsiklonál a várban, egy coupéba szálltak és lementek sétát tenni az Albrecht uton. A királyi család azután ismét a gözsiklonál tért vissza a várba, hol a várak kertjében folytatta sétáját. A gözsiklonál szokásos diszjelre a király igen vidám megjegyzést tett.

— **A kir. igazságügyminiszter** Horony György kezdővársárhelyi kir. törvényszéki telek-könyvezetőt hasonló minőségben a budai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Hauser Natalia k. a.**, egy kedves 14 éves leánya — a napokban az udvarnál Gizella főhercegnő előtt zongorázott és jeles játékaival annyi gyönyört szerzett a főhercegnőnek, hogy ez ujabban magához kérészt őt és értékes medallionnal ajándékozta meg. A kis művésznő szemei e kitüntetésre könyekkel teltek meg. A főhercegnő pedig szerencsét, hogy továbbra is kitartással haladjon pályáján.

— **A pénzügyminiszterium** legközelebbi határozata szerint, Szomolnokon ujabban egy nagy épületet vettek át dohány és szivar-gyár számára. Az épület célszerű berendezését már meg is kezdték.

— **Tréfás tévedés.** Egy Deák-párti választó a jobboldal tegnapi értekezletére igyekezve, eltévesztette a b. Bornemisza J. lakását s a helyett a szomszédos házba tért be, hol Teleki Sándor gr., Papp Miklós, Herman Ottó, Moldován Gergely baloldali korpheusok beszélgettek. A Deák-párti egy darabig csak várta a jobboldali értekezlet megnyitását, míg végre kiderült, hogy micsoda tigris-barlangba tévedt.

— **A Karácsonyi-féle** drámai pályázat sorsa tegnap dült el az akadémiában. A bírálók nem csak a jutalom kiadását nem javasolták; de még dicsőre sem méltattak egy pályaművet sem.

— **A kolozsvári néni**ke valamivel alantabb hangon szóló hurokat penget, úgy hogy ha kedvünk lenne még egy cikket vesztegetni rá, lehetne reményünk, hogy dültől szított önkívületéből egészen magához tér. A

sajtóirodai utasítások s a megkapott és kitűzött díjak helyett ma már csak egy szerény dícsérő levél szerepel. Most inkább csak annak bebizonyításában erőlködik, hogy ő milyen jeles, kitűnő lap. Az isten éltesse ezt a jeles lapot! Ha önzők vagyunk: kívánni sem tudnánk magunknak jobbat, mint, hogy a mostani jeles állapotában maradjon meg. Csak arra kérjük, mások ne aludják, mikor cikket ír s ha igazán hasznos akar tenni a Deák-pártnak, ne adjon közre olyakat, a mikért a M. Polgár dícséri meg. S ha olvasás közben szemét jobban kinyitná, azt is megláthatná minapi cikünkben, hogy mi azért nem hagytuk öreg csontjait annyit bántani lapunkban, a mennyi-szer megérdemelte volna, mert magasra tartjuk a part érdekét, mint a néni keletlenkedéseinek földerítését.

— **A pesti nemzeti szinpadon** ápril 3-dikán Bánk Bánt adták, Rónay Gyula mint vendég, és Kassainé szerződött tag első föllépésül. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

— **A nyájas verőfény** már a szabadba is csalogatja az embert. Városunk közmulató helye a sétátér naponként jobban-jobban élénkül, bár a letartott mezőkön még a pusztulás képe tükrözködik. A tó csendes tüköre pedig élénk evező csapások alatt, egyre gyorsabb habokat hán, s vigan röpíti hátán az ifjúság könnyű sándorináját. Kevésbé költői, bár való látvány a tört és rozszant padok szemlélete, melyek esengeni látszanak a sétátéri szepítő bizottmány varázskezeinek érintésére.

— **Földregés.** Esztergomban, mint ezt a „Hon”-ban olvassuk, nagy-péntekre viradólág ép 9 óra tájt néhány másod percig tartó heves földregés volt érezhető, mely éjjel utáni 2 óra körül gyengébben ismétlődött.

— **Megszűnt lap.** A dr. Milassin Vilmos által szerkesztett „Reggeli lapok” című napi közlőny husvét első napján megjelenő számával bevégezte pályafutását.

— **Bignio Lajos**, pesti vendégzsereplése annyira vonzónak mutatkozik, hogy az előre hirdetett operákon kívül még egy-kettőben fel fog lépni. Az első előadásokra már minden jegy elfogyott.

— **Pesten** a régi ferenczvárosi temetőben egy nőt kaptak rajta épen, midőn egy gyermekhullát akart elásni. A nőt letartoztatták, a hullát pedig a kórházba vitték.

— **A közeledő izraelita husvét** alkalmból (ápril 24-dikén) a budai főhadparancsnokság rendelkezést bocsátott ki a csapatparancsnokságokhoz, melyben ezek utasítottak, hogy a héber vallású katonáknak az ápril 22-től 30-ig terjedő ünnepnapjakra a vallásos cselekmények teljesítésére szükséges szabadságot adják. Ugyanazon időre nézve pedig megengedendő, hogy a lakományon kívül vallási szabványok szerint étközhesse. Városunk tanácsa pedig, ugyanezen okból ápr. 25-dikére tette át a Szentgyörgynapi költőzködés napját.

— **A Liszt tiszteletére** rendezett disz-lakoma husvét-vasárnapján Pesten Hungaria nagytérben igen kedélyesen folyt le. Lehetett vagy kétszáz ötvenen, s a főrangú hölgyek köréből is annyian jelentek meg, hogy belőlük akár egy udvari cerele is kikerülhetett volna. A termet Liszt Ferencz koszorú mellszobrára ékesíté, s a mellett zongora állt, jelöl, hogy a lakoma menüjét szellemi vendégség is fogja követni. Lakoma után Liszt nagy tapsok között leülvén, Mihailovics Ödönnel, ennek „szellemek hajója” című zenedarabját játszta négy kézre. Végül Liszt egyedül adott elő két Schubert féle átiratot. Tapsolta mindenki, köszönve a ritka élvét. Éjjel felé a társaság búcsút vett a zongora királytól, ki eh 1-én Bécsen át Weimarba utazott.

— **A Tompa siremlékére** Rozsnyón rendezendő bazár részére már megindultak az adakozások, s biztos remény van, hogy a kegyeletet célzó a legszebb siker fogja követni.

— **Szerelmi dráma.** A Gellérthegy alatti háziorban és a közel fekvő sárosfürdőben folytak le a következő véres epizódok nagycsütörtökön. Egy alkuszak, ki már tul van élete delén, hosszabb idő óta viszonya volt egy özvegy asszony leányával, P. Katalinnal, de e viszony az utóbbi időben már felbomlott, s P. Katalin jegyben járt egy asztalos legény nyel és a menyegző a husvét utáni napokra ki is volt tűzve. Csütörtökön az alkusz ismét megjelent P. Katalinnál, s ajánlatot tett a k. asszonynak, hogy béküljenek ki. A válasz azonban elutasító volt. Ekkor a haragra lobbant ember torkon ragadta a leányt, hanem a zajra anyja is berohant a szobába. Az elutasított szerelmes most egy revolverből háromszor lőtt, kétszer a leányra s egyszer az anyára, és megsebezte mindkettőt. Szerencsére azonban egyik lövés sem okozott mély sebeket. E véres tett után az alkusz elfutott s egyenesen a sárosfürdőbe ment, hol a 10-ik számú fürdőben a revolverben levő három töltéssel akart véget vetni életének. A zsebpisztoly kicsinysége okozhatta, hogy egyetlen lövés sem lett halálos, s a golyók a bordákban fenakadtak. Midőn rátörték az ajtót, nejt őhajította látni, azonban egyenesen a kórházba szállították, hol

most ápolás alatt van s később törvényszék elé állítja.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, ápril. 4. 10 ó. 40 p. d. e.

Erkezett: 3. 11 óra — perc d. e. —

A képviselőház tegnap folytatá a szokott vitákat. Ismét hire jár, hogy az országgyűlés már tizenegyedikén berekesztetik.

Az alföldi nyomor enyhítésére hírlapok és képviselők gyűjtést rendeztek.

Román senatus 24 szóval 8 ellen elfogadta a rumen-magyar vaspályák ismert csatlakozási pontjait.

Állítólag a berlini kormány kérelmére a becsi világkiállítás egy évvel elnaplatnák; ez volószínűtlen.

Az angol királynő Berlinbe, a német koronaherceg Karlsruhéba érkezett.

A pápa a lengyelek kívánatára az orosz nyelv használatát az istentiszteletekben megtagadta.

KÖZGAZDASÁG.

Az első magyar közgazdasági gyűlés.

VI.

(G. V.) A harmadik az az közlekedésügyi szakosztály mártius 25-én reggel alakult; elnöké Schnierer, jegyzővé Földy választott. A hazai közlekedési rendszer kiegészítéséről szóló indítványt, az indítványozó Hieronimy Károly távolléte dacára tárgyalás alá vették. Mindenekelőtt Jagocsi Péterffy József nyújtott be terjedelmes és okadatolt módosítványt, pártolólág Weis Béla, Emich Gusztáv és Lichtenstein nyilatkoztak. Kellő megvitatás után a szakosztály Hieronimy indítványát eljette s Jagocsy Péterffy József módosítványát fogadta el.

Következett Metzner Antal indítványa a közmuukateher megszüntetéséről s az utak mikép leendő építéséről. Az értekezés, melylyel az indítványozó javaslatát indokolta, fénypontját képezte e szakosztály tárgyalásainak. Oly ellenállhatlan érvekkel bizonyította a mostani köz munkarendszer hátrányait, hivatalos számokból oly megdöbbentően szomorú képét a mostani kóthiányból származó károknak, hogy a szakosztály nem csak egyhangulag elfogadta az indítványt, a természetben való közmuuka eltörlését s a kóthának adóalapból leendő egy-gős építését; — hanem fölkérni határozta a közgyűlést, hogy ez értekezést kinyomassa és minden törvényhatóságnak megküldje. — Ezzel a délelőtti ülés véget ért.

A délutáni ülésben szintén igen érdekes eszmecsere indított meg Tolnay Lajos indítványa az iránt, hogy az állam a főbb vasuti vonalokat maga építse és kezelje, mert egyedül az állam követhet önzetlen, az ipar, kereskedelem érdekeit megvédő vasuti politikát s ha nyeresége mégis marad, ezzel a közadók terhe könnyebbül, az állam polgárai tehát mindenkép nyernek. Weisz Berthold a magántársulatokat védte, valamint Lichtenstein is, ellenben az indítványt pártolták Péterffy, Weisz Bernát, továbbá — s ez nagy tetszéssel és föltűnéssel találkozott — Freund Károly, az első erdélyi vasut igazgatója, s az indítvány el is fogadtott.

A harmadik szakosztály ülése esti 7¹/₂ órakor ért véget.

A mártius 26-i zárulást Hunfalvi elnök megnyitván, Matlekovics előterjeszti az első szakosztály indítványát a gazdasági szövetekeztékre nézve. Gerlóczy Gyula az előterjesztést sem elvi sem gyakorlati jelentőségének nem tartva, ajánlja saját indítványát, mely szabad-elyű s megfelelő egyleti törvényt óhajt. A közgyűlés a szakosztályi határozatot fogadja el.

A gyáripár pangásáról szóló indítványt Keleti Károly terjeszt elő; többen pótlásokat ajánlanak. Lichtenstein az iparkamarai díjakat inkább ipariskolák segélyezésére szeretné fordíttatni, mely indítvány behatóbb vitát keltett, de eljettett; a közgyűlés a szakosztály határozatát egész terjedelmükben elfogadja, ugy szinte a lakásreformról szóló indítványt is.

A második szakosztály megállapodásai, melyeket Máday terjesztett elő, jelentéketlen módosításokkal határozatként elfogadtattak.

A harmadik szakosztálynak minden javaslatát változtatás nélkül elfogadtattak. Említést érdemel azonban, hogy Metzner indítványát a közgyűlés nyomatásban az összes megyei hatóságoknak megküldeni határozta.

Időközben a központi bizottság megválasztására a szavazatlapok beadatván, a következő 24 tag nyert többséget: B-dő Albert, Csengery Antal, Érkövi Adolf, Galgóczy Károly, Gerlóczy

Gyula, Horn Ede, Houchard Ferencz, Hunfalvy János, Jagocsy Péterffy József, Kautz Gyula, Keleti Károly, Kenessey Kálmán, Kodolányi Antal, Körösy József, Lichtenstein József, Máday Izidor, Matlekovics Sándor, Metzner Antal, Mudrony Soma, Schiffner Gyula, Schnierer Gyula, Tolnay Lajos, Volny József, Weninger Vince.

A jövő évi közgyűlés helyéül ismét Budapest tüzett ki.

Elnök meleg szavakban búcsúzva a tagoktól, az első országos közgazdasági gyűlést feloszlatta.

— **Kimutatás** a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet torgalmáról mártius havában 1872. Bevételek: Pénztármaradék a mult bóról. 132,040 frt. 26 kr. Betételek 158,116 frt. 45 kr. Könyvdíj 80 fr. 50 kr. Kamat, feldíj és váltódíj 12,637 fr. 45 kr. Bélyegdíjakban 475 fr. 55 kr. 1162 esetben visszafizetett kölcsön 642,388 fr. 26 kr. Összesen: 945,738 fr. 47 kr. Kiadások: 1210 esetben kölcsön 688,694 fr. 30 kr. Tisztviselők fizetése 612 fr. 1 kr. Irodai kellékekre 75 fr. 32 kr. Bélyegre 420 fr. Kamat 165 fr. 40 kr. Segélyezésre 18 fr. Betét visszafizetések 127,289 fr. 13 kr. Pénztármaradék 128,464 fr. 31 kr. Összesen 945,738 fr. 47 kr. Kolozsvárt mart. 31-én. 1872. Tauffer Ferencz igazgató. Gelteh János könyvvezető. Wagner Frigyes pénztárnok

A beszercezi piac árai márt. 28. auszti. mérő Búza 5 ft 40 kr., elegybúza 5 ft — k. rozs 4 ft 60 kr. kukorica — ft — kr. Zab 1 ft 60 kr. pityóka 2 ft 90 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy icze disznózsir 60 kr. Egy kupa borsó 20 kr., len-cse, iczéje 28kr. paszuly, iczéje 20kr. Egy mázsa kenyérliszt — frt. Egy font marhahús 18. Egy mázsa széna 1 frt 80 kr. Egy öl tűzi-a kemény 7 ft 50 kr.

A m.-vásárhelyi piac árai márt. 28-ról, alsó auszti mérője. Tisztbúza 4 ft. 20 kr. rozs 3 ft 40 kr. Elegybúza 3 ft 60 kr. Zab. 1 ft 76 kr. Széna kötve 2 ft 40 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 13 ft — kr. Egy font faggyugyertya 38 k. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt — ft 11 kr. Len-cse kupája 20 kr. Paszuly kupája 16 kr. Burgonya, mérője 2 fr 40 kr. Disznózsir fontja 76 kr.

A n.-enyedi piac árai márt. 28. 1 auszti. mérő tisztbúza 5 ft 20 kr. rozs 3 ft 50 k. elegybúza 4 ft 20 k. zab 1 ft 70 kr. Széna 1 ft. 90 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 11 frt — kr. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt 10 kr. Borsó mérője 20 kr., len-cse 24 kr. paszuly ft 16 kr. —

A deézi piac árai márcz. 29. 1. mérő tisztbúza, auszti. mérője, 5 ft 80 kr. elegybúza 5 ft 40 kr., rozs 3 ft 60 kr., török-búza — ft — kr., zab 1 ft 30 kr., széna mázsa 2 ft 40 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 10 ft. — kr. marhahús fontja 18 kr., konyhaliszt 9 kr. — kr. borsó 20 kr., len-cse 20 kr. paszuly 26 kr.

Távirati tudósítás a becsi tőzsdéről.

Ápril 3-án 5¹/₂%. Metalliques 100 fr 64.70 Kamat —. —. 5¹/₂%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 70.45 1860. Kölcsön 102.25. Bankrészevény 838 — Hitelintézeti részvények 341.50 London 10 ft. st. 110.15. Ezüst 108.. Cs. kir. arany 5.26. Napoleonor 8.81¹/₁₀.

Urbéri kötvények Magyarországi 81.25. Temesi 78.50. Erdélyi 78.—. Horváthországi —.—.

Felelős szerkesztő **Szász Béla.**

Nyiltér*)

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, ápril. 3-án.

Szilvási Sándor, főispán Küküllőmegyéből. Horváth Károly, birtokos Tordáról. Dániel Imre, kereskedő Tordáról. Fiker Antal, birtokos és erdősz K.-Fehérvárról. Balási Emil, birtokos Tordáról. Ibrányi Károly, birtokos Középlakról. Intze István, hivatalnok Pestről. Cserényi Károly, törvényszéki ülnök Deésről. Pap Gyula, birtokos Deésről. Nagy Sándor, birtokos Bánffy-Hunyadról. Schwimmer József, m. k. sósállító Nagy-Váradról. Stiel Vilmos, kereskedő Deésről. Veress Károly, birtokos Károly-Fehérvárról. Kónya Dániel, birtokos Felvinczről. Boder Bertalan, birtokos Szamos-Ujvárról. Mőza István, birtokos Deésről. Benkő Lázár, m. kir. törvényszéki alelnök Szilágy-Somlyóról. Máté Sándor, birtokos Kövendről. Szongot Kristof, kereskedő Szamosujvárról. Klebert József, hivatalnok Tordáról. Lázár György, hivatalnok Pestről. Spitz Adolf, kereskedő Pestről. Tolnai Gábor, birtokos Pestről. Bora Sándorné, birtokos Küküllőmegyéből.

*) E rovat alatt közölteként csupán a sajtóhatóság irányában vállalt felelősséget a szerk.

HIVATALOS.

1419. 1872. Sz.

(131)

(2—3)

Pályázat.

A városi képviselő közönségnek **31.** 1872. számú határozatánál fogva a Kolozsvár városi **erdősi állomás**, melyhez jelenleg o. ért. évi 625 frt fizetés és 150 frt lótarási átalány, s a városi erdőkre leendő kiszállások alkalmakor, a városi és feleki határon levők kivételével téli úgy mint nyári napokon három forintnyi napdíj illetmény van kötve, a f. évi Május havában a városi képviselő közönség által választás útján fogván betöltetni, felhivatnak az ezen állomást elnyerni óhajtó szakképzett egyének, hogy kellő okmányaikat **f. é. április 30-ik napjáig** a városi tanácsához adják be.

Sz. kir. Kolozsvár város köz. tanácsától 1872 mártius 25-kén.

Sz. **76.** 1872.

(130)

(3—3)

Szállítási hirdetmény.

A verespatak-orlai m. kir. és társ. Szentkereszt altárnánál a bánya termékeknek bánya vaspályáni szállítása (évenként m. e. 200,000 mázsa középtávolság 3000 b. öl) 1872. évi június 1-ső napjától kezdve három évre a legkevesebbet vállalkozónak bérbe fog adatni.

Bérleti kívánók 50 kros bélyeggel és 200 frt. bánatpénzzel ellátott zárt-ajánlataikat 1872. évi **Április-hó 20-kaig**, akár a kolozsvári m. kir. bányagazgatóságnál, akár pedig az abrudbányai m. kir. bányahivatalnál, hol a bérleti feltételek megtekinthetők lesznek, nyújtásuk be.

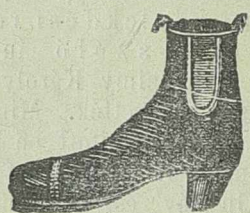
A m. kir. bánya igazgatóságtól.

Kolozsvártt, 1872, mártius 29-kén.

NEM HIVATALOS.

(109)

(7—*)

Mindenféle
férfi-, nő- és gyermek cipők

árjegyzéke,

Csapó Sándor
árutárlatában Kolozsvártt.

1 pár bőr vagy brünel gyermek cipő	2—3 frt.
1 pár ugyanaz rézorrú	3 frt 30 kr. 3 frt 80 kr.
1 pár bőr vagy brünel nőcipő	3 f. 30, 3 f. 60, 3 f. 80, 4—8 frt.
1 pár reggeli cipő bőr-, brünel, vagy posztból	1 f. 10, 1 f. 50, 1 f. 80, 2—4 f.
1 pár bőr vagy brünel fél-cipő	1 frt 80, 2 frt 50 kr.
1 pár férfi-cipő	6 frt 60 kr. 10 frt.
1 pár férfi-csizma	12 frt. 25 frt.
1 pár reggeli férfi-csizma	3 frt 30 kr.

Az árutárlatban külön osztály van berendezve a lábbelik kényelmes és háborítatlan felpróbálására.

(133) **Eladó birtok.**

A magyar-láposi uradalom, a hozzá tartozó Sztójkai földével szabad kézből eladó. Területe 2700 cat. hold, a hozzá tartozó közös legelő nélkül. A regálé és egyéb tiszta jövedelem 7300 frt. Közelebbi felvilágosítás nyerhető, s a feltevék iránt értekezhetni a gr. Eszterházy család jószág-igazgatóságánál, Kolozsvártt, Károly-ház.

Metzner János

mű-asztalosnál

(szappanyutezában az unitarius templom mellett)

kaphatók szépen dolgozott és erős**tölgyfa koporsók****20 frttól kezdve 35 frtig.**

Elvállal továbbá minden egyéb csírázott, vagy bárminő műasztalos munkát a legjutányosabb ár mellett, s annak tartóságáról és erős készítéséről kezeskedik.

Legujabb és jobb hangjegyek zongorára:**Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvártt
k a p h a t ó k:**Erdő erdő, sűrű erdő.**

20-dik magyar ábránd népdalok felett.

Szerző Székely Imre. Ára 1 frt 20 kr.

Tomásháti emlék,

21-dik magyar ábránd Kerekes András, Tarka tollas kalapom és Garibaldi nótája felett.

Szerző Székely Imre. Ára 1 frt 50 kr.

FESCHE GEISTER.

Walzer von Eduard Strauss. Ára 80 kr.

DOROTHEA.

Polka française von F. Roth. Offenbach után. Ára 42 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

PAIMPOL und PERINETTE.

Polka française von F. Roth. Offenbach után. Ára 42 kr.

DOROTHEA—QUADRILLE

nach Motiven der gleichnamigen Operette von Offenbach, von A. Leitermayer. Ára 54 kr.

A szent-háromság eredetének és kifejlődésének története.

Egy bevezető értekezéssel az orthodoxiáról. Irta Simén Domokos. Ára 1 frt.

És még is mozog a föld.

Regény, hat kötetben. Irta Jókai Mór. Ára 6 forint.

Törvényezikk és utasítás a bírósági végrehajtók számára.

Hivatalos kiadás. Ára 20 kr.

1871. évi törvényezikkek: az urbéri kapcsolatból fenmaradt jog- és birtokviszonyok rendezéséről. Az irtványokról. Az arányosításról és tagosításról Erdélyben.

Ára 30 kr.

Az ujon szervezett királyi törvényszékek és járásbírók tiszti névsora.

Ára 40 kr.

A bírósági végrehajtó. Kézikönyv bírósági végrehajtók részére. Iromány-példákkal ellátva.

Szerzette Nagy Benő. Ára 60 kr.

Pénzügyi törvények és szabályok. I-ső füzet. Házadó, jövedelemadó, személyes keresetiadó.

Ára 80 kr.

Magyarországi rendeletek tára 1871.

Hivatalos kiadás. Ára 4 frt 50 kr.

1871. évi törvényezikkek: A vízszabályozási társulatokról. A gátrendőrségről.

Ára 20 kr.

Magyarországi telekkönyvi rendtartás az 1850—1872-ik évig megjelent összes idevonatkozó törvények és rendeletekkel.

Ára 1 frt 40 kr.

A prostitutio s befolyása a közegességi állapotra.

Angol forrás után átdolgozta Baráth Ferencz. Ára 80 kr.

(116)

(4—4)

Kaphatók Stein János

papir-, író-, rajz- és festészeti szerek kereskedésében

Kolozsvártt, főter 2-dik szám.

Amerikai pecsét-tisztító. Kitűnő jóságú szer, melylyel néhány perc alatt mindennemű zsír-, olaj-, szurok-, fagygyu-, vaj-, viasz-, kocsikenőcs-, olajos festék-, hajkenő- és izzadság által bármily kelmében, a ruhában, selyem-szalagban, bársonyban, keztükben, butorokban, szobakárpitokban, aczélmetszetekben okozott pecsétet ki lehet tisztítani. **Ára egy üvegnek csak 35 kr.**

Uj-ragasz a legbiztosabb minden tajk-, porcelán-, kő-, üveg- és más eltört tárgyak összeragasztására, nélkülözhetlen czikk egy háztartásnál.

Egy üvegse ára csak 20 kr.

Légnymatu tinta-tartók, melyekben a tinta soha ki nem szárad, meg nem sűrűdik és üledéket nem képez 50, 70, 90 kr.

Fényképalbumok, tollkések, pénzváltó, szivar- és dohánytárczák, vonalzott és bekötött kereskedelmi s üzleti könyvek legnagyobb raktára.

Olaj-festményü képek aranyozott keretekkel havonkénti 2 frt részlet fizetésekre.

Levélpapírok monogrammal:

100 finom levélpapír monogramm	1 frt — kr.
100 finomabb „	20 „
100 legfinomabb „	50 „
100 finom vastag levélboríték monog.	— „
100 legfinom „	20 „

Látogató-jegyek, á la Minute és könyvmatu.